

UVOD

Književnost za decu kao posebni deo nacionalne književnosti, razgranata i bogata književnost koja ima svoje norme, svoju tematiku i svoje čitaoce, danas je stvarnost koju mnogi prečutkuju, ali je niko ne može opovrgnuti.

Izlozi su puni knjiga što su ih izdavači namenili deci, dnevni listovi imaju dečju stranu, izlaze mnogobrojni dečji časopisi koji se čak diferenciraju prema dečjoj dobi; radio-stanice i televizijski studiji imaju svaki dan rezervisano vreme za dečje emisije; u gradovima su otvorene brojne knjižare u kojima se na policama nalaze samo takve knjige koje traže i čitaju deca; mnogi se pisci danas bave isključivo pisanjem knjiga za decu i poznati su kao dečji pesnici i pripovedači.

Dečje knjige postižu velike naklade, razgranata komercijalna izdavačka industrija širom sveta zna da je dete siguran potrošač pa izdavači već odavno ne sumnjaju u postojanje dečje književnosti. Tvrđaju da ne postoji posebna dečja književnost jer bi se tada moglo govoriti i o staračkoj, srednjoškolskoj, penzionerskoj književnosti i sl. danas stvarnost odbacuje kao neduhovitu šalu.

Posebno snažan razvoj dečje književnosti u našem stoljeću, toliko snažan te se katkad čini da je dečja književnost proizvod najnovijeg vremena, prisilio je i književne istoričare i kritičare da se posebno bave njome i da je

1

Likovi vođa u dečjim družinama

2

ozbiljno izučavaju, a nametnuo je i školi zadatak da preispita svoje programe na temelju kojih se vrši literarno obrazovanje djece.

Proučavanje dečje književnosti kao posebnog predmeta u nastavničkim školama zapadnih i istočnih zemalja ima već tradiciju. Postojanje dečjih pisaca, koji pišu za dete, namenuju knjigu detetu, kao i spoznaja ţa su mnogi pisci pojedina svoja dela svesno namenjivali detetu — stavlja u prvi plan pri definiranju dečje književnosti kriterij namenjenosti književnog dela detetu i u vezi s tim i njegove prilagođenosti.

No tada nužno iskršavaju pitanja: jesu li sva djela koja su namenjena i prilagođena detetu umetnički vredna i jesu li sva dela koja danas ulaze u fond dečje književnosti zaista bila namenjena deci? Ako su dela koja se nude deci na umetničkom nivou, onda ona, moglo bi se reći, jednostavno idu u književnost i svejedno je ko ih čita deca ili odrasli. Ako pak nisu umetnički vredna, onda uopšte ne možemo govoriti o književnosti, jer je književnost deo umetničkog stvaranja.

Koliko je dela iz celokupnog opštepriznatog fonda dečje književnosti starijeg vremena zapravo bilo namijenjeno detetu? Celokupno narodno stvaralaštvo plod je estetskog uobičavanja narodnih osećaja i pogleda na prirodu i društvo što su ih narodi imali na određenom stupnju razvitka.

Problem imena književnosti za decu aktuelan je naročito od početka dvadesetog veka kada nastaje period njene potpune identifikacije kao organskog dela književne umetnosti, u čijem je okružju nastala i razvijala se još od njenih dalekih početaka. Skoro svi književni kritičari i istoričari bili

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com